

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sobota, dnia 18 listopada 1922 roku.

Nieodwołalnie „TAJEMNICA PRZYSTANKU TRAMWAJOWEGO”

tylko jeszcze 2 dni (sobota i niedziela)
wólno nam demontować obraz

4720K1)

CASINO

XXV.

Zawiadamiamy naszych czytelników iż w dniu 1-go grudnia „ROZWOJ” obchodzi jubileusz 25 letniej pracy dziennikarskiej w Łodzi.

Z okazji tej dnia 3 grudnia, w niedzielę, wydamy numer

Jubileuszowy

który wydrukowany zostanie w podwójnej ilości egzemplarzy.

Ogłoszenia do tego numeru, pomimo znacznego nakładu, nie będą droższe, niż do zwykłych numerów, a nawet tańsze, bo kto przed świętami Bożego Narodzenia powtórzy jeszcze swoje anonsy, ten od następnych razy otrzyma 10% ustępstwa.

Ogłoszenia te prosimy przysyłać jak najrychlej, aby można je było wykończyć sfaraniem; nawet bowiem pracy w ostatniej chwili, wywołuje pośpiech, niezbyt w tych wypadkach pożądany ani dla ogłaszających się, ani dla Administracji.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Rozwoju” codziennie w biurze Al. Kościuszki Nr. 41.

Administracja „Rozwoju”

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Otwarcie Sejmu

(wp) Uroczystości otwarcia nowego Sejmu i senatu dnia 28 b.m. rozpoczną się od nabożeństwa w katedrze. Otwarcia posiedzenia dokona Naczelnik Państwa. Tego samego dnia ma być uchwalony tymczasowy regulamin obrad. Na następnym posiedzeniu będzie dokonany wybór prezesów obu izb.

Nie tu, to tam.

(wp) Wedle krążących pogłosek, po ustępującym prezydencie m. Warszawy p. Noszowskim, następcą jego na tym stanowisku Dalsz. ciąg str. 2

WYBORY W ANGLJI.

ZWYCIĘSTWO KONSERWATYSTÓW PRZESZŁO WSZELKIE OCZEKIWANIA. ANGLJA WYPOWIEDZIAŁA SIĘ PRZECIWKO POLITYCE LLOYD GEORGE'A.

LONDYN 17 (PAT) Wczoraj do godz. 9.30 wieczorem były wiadome następujące wyniki wyborów:

Konserwatyści 343 mandaty, partja pracy 141 mandatów, liberali 57, liberali narodowi 52 mandaty, niezależni 10 mandatów.

WIEDEN 17 (PAT) „Neue Freie Presse” donosi z Londynu: Zwycięstwo konserwatystów przeszło wszelkie oczekiwania. Jeszcze wczoraj po południu sądzono, że położenie Bonar Lawa będzie ciężkie i nie było pewne, czy uzyska się większość nad partjami opozycji. W ciągu dnia i do wieczora zmieniała się sytuacja. O godz. 7 wieczorem znane były rezultaty z 586 okręgów. Konserwatyści uzyskali 340 mandatów partja robotnicza 130, niezależni liberali 59, narodowi liberali 42, zaś 15 mandatów przypadło na mniejsze grupy.

Konserwatyści mają dotychczas o 94 głosy więcej, niż wszystkie stronnictwa pozostałe razem wzięte. Brak jeszcze wyników z 43 okręgów, jednak ogólny charakter wyników wyborów już się nie zmienia. Poza zwycięstwem konserwatystów znamieny jest sukces partji robotniczej kosztem grupy Lloyd George'a. Obydwa te fakty dowodzą, że wyborcy głosowali zgodnie przeciw polityce

Lloyd George'a. Wynik wyborów oznacza, że naród angielski pragnie spokoju. Szczególnie znamienna jest klęska Churchilla, który był uważany za podporę partji wojennej.

WIEDEN 17-11 (PAT) „Neues Wiener Tageblatt” donosi, że między wybranymi do parlamentu angielskiego znajduje się pisarz Bernard Shaw, kandydat partji robotniczej.

LEAFIELD 17-11 (PAT) W nowym parlamencie angielskim rząd Bonar Law'a ma zapewnioną większość 57 głosów; konserwatyści 325 głosów, grupa Lloyd George'a 48, zwolennicy Asquitha 55, partja pracy 130, niezależni 13. Konserwatyści mają o 79 głosów więcej niż inne partje. Wszyscy prawie ministrowie zdobyli mandaty, oprócz Artura Griffitha, Boscavena, ministra zdrowia Watsona, najwyższego prokuratora Szkocji, Churchilla, sekretarza kolonii w b. rządzie, Donalda Mac Leana, lidera niezależnych liberalów, Hendersona, Kellaway'a ministra poczt. Montagu b. sekretarza w Indjach, kpt. Guesta, narodowego liberala.

Dwie kobiety weszły do nowego parlamentu p. Aster i p. Wintringham.

TRYUMF MUSSOLINIEGO

OWACYJNE PRZYJMOWANIE MUSSOLINIEGO W PARLAMENCIE I SENACIE

RZYM 16 (PAT) Na wczorajszym pierwszym posiedzeniu izby obecni byli posłowie niemal w komplecie. Trybuny były przepelnione przez publiczność. Mussolini powitany został oklaskami, zarówno ze strony posłów, jak i publiczności. Przemówienie jego, było oklaskiwane. Socjaliści usiłowali raz jeden przerwać premierowi, wówczas mianowicie, gdy mówił, że może trzymać parlament mocno w swoich rękach.

Owacyjnie przyjęte zostały przez izbę słowa wystosowane pod adresem królestwa włoskich, przytem posłowie powstałi z miejsc. Gorąco akklamowane były również słowa poświęcone armii oraz zwrot, w którym premier wskazywał na konieczność przywrócenia ładu i spokoju w kraju.

Po wygłoszonym przemówieniu wielu posłów składało Mussolinimu powitania

nia z powodu odniesionego sukcesu.

Po posiedzeniu izby udał się Mussolini do senatu i tam odczytał swe oświadczenie. Również i w senacie wywoły Mussoliniego oklaskiwano żywo. Prawie wszyscy senatorowie gratulowali Mussolinemu.

RZYM 16 (PAT) W związku z wygłoszeniem w izbie ex pose, oświadczenia dzienniki, że jak daleko namieć sięga, nigdy jeszcze nie była tak ściśle strzeżona tajemnica treści mowy premiera, przed jej wygłoszeniem. Ani am basady, ani redakcje o treści tego ex pose nie otrzymały najmniejszej wzmianki. Nawet „Po polo d'Alba”, założone przez Mussoliniego podczas wojny, otrzymało tekst mowy dopiero po jej wygłoszeniu.

Ku ma być były poseł p. de Rosset Inni wystawiają nowo wybranego posła i ławnika m. Warszawy p. Ilskiego.

Niemcy, Rosja a Polska

(wp) Przed kilku dniami w Moskwie Czł. Czerin wydal obiad na cześć posła niemieckiego hr. Brockdorf-Rantzau. Na obiedzie tym oprócz posła i członków kolegium komisariatu spraw zagranicznych byli obecni: Lunaczarski, Siemiszko, Radek, Frumkin, Sokolnikow, Szejneman i Kopp. Zwraca uwagę okoliczność, że notatka o obiedzie umieszczona została w „Izwestjach” pod komunikatem w sprawie nieporozumień polsko-rosyjskich. W tutejszych sferach komunistycznych panuje przekonanie, że poseł niemiecki jest nie tylko dokładnie obeznany ze stanem stosunków polsko-rosyjskich ale i wpływa na nie w sposób tajemny; zaś rząd sowiecki specjalnie akcentuje swą przynależność do Niemiec w okresach nieporozumień z Polską.

Sprawa Kłajpedy.

(wp) Rada ambasadorów postanowiła rozstrzygnąć kłajpedzką 20 b. m. Przewidywane jest prowizorium na lat 15, a więc w myśl życzeń Polski. (7)

TELEFONEM Z WARSZAWY

WYBORY WSZĘDZIE WAŻNE.

(*) Dziś w sejmie odbyło się posiedzenie państwowej komisji wyborczej pod przewodnictwem p. Bresiewicza. Stwierdzono prawdziwość wyborów we wszystkich okręgach, z wyjątkiem dwóch: Nowogródzkiego i Święciańskiego, które protokołu dotychczas nie nadeszły, ze względu na brak danych w tych dwóch okręgach nie ustalono liczby kandydatów z list wyborczych. (7)

DODOTEK ZA WYSLUGĘ LAT DLA WOJSKOWYCH ZAWODOWYCH.

(*) Rada ministrów, opierając się na zasadzie art. 62 ustawy tymczasowej z dnia 29 października 1920 r., o uposażeniu osób wojskowych — uchwaliła, aby przez czas trwania wyjątkowych, wywołanych wojną warunków ekonomicznych — dodatek za wysługę lat, przyznany zawodowym wojskowym, zwiększać w takim stosunku, w jakim pozostaje każdemu z nich mnożnik dodatku drożyznianego dla miejscowości I klasy — do mnożnika sto pięćdziesiąt.

Należy zaznaczyć, iż rozporządzenie to weszło w życie z dn. 11 listopada b. r. z mocą obowiązującą od dn. 1 października. 1922 r.

SZÓSTA LOTERJA PAŃSTWOWA.

Pierwsza klasa. — Ostatni dzień Główniejsze wygrane.
Mk. 40,000 nry 40643 69784.
Mk. 30,000 nr. 28463.
Mk. 25,000 nr. 36110.
Mk. 20,000 nry 14025 41192 50570 50775

65713.

Mk. 10,000 nry 8855 11320 36929 37897

44901 52597 62954 76177.

Mk. 5,000 nry 1337 2419 6887 7044 7823

10296 13713 16538 17858 22697 26513 26914

31540 32547 33704 34001 34972 36159 37702

39935 40026 40568 43514 44621 45165 55308

60461 60639 60825 63004 63247 64415 67118

68800 71451 73051 73682 74578 74842 77287.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Z LITWY KOWIENSKIEJ.

KOWNO 17 (PAT) Z powodu zwołania nowego sejmu litewskiego, gabinet litewski podał się do dymisji. Co do składu nowego gabinetu obiegają różne wersje. Ponieważ żadna partja nie posiada absolutnej większości, prawdopodobnie utworzony będzie gabinet, oparty na bloku chrześcijańskich demokratów i narodowych socjalistów.

KOWNO 17 (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmu litewskiego dokonano wyboru

Z Sejmu śląskiego.

O JĘZYK URZĘDOWY W WOJEWÓDZTWIE. POSEŁ KORFANTY O SPÓLSZCZENIU ULIC W KATOWICACH. AROGANCKIE ZACHOWANIE SIĘ POSŁA ULITZKI.

KATOWICE 17 (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu śląskiego między innymi obradowano nad wnioskiem ks. Brzózki w sprawie języka urzędowego w województwie śląskim. Poseł Korfanty uzasadnia wniosek, poruszając sprawę przemianowania nazw ulic w Katowicach, ponieważ niektórym ulicom pozostawiono nazwy dawne. Pos. Ulitzka uzasadnia konieczność pozostawienia podwójnych nazw ulic, proponował odesłanie wniosku do komisji. Wniosek ten uchwalono.

Następnie obradowano nad wnioskiem ks. Brzózki w sprawie zniesienia rozporządzenia województwa, dotyczącego szkolnictwa, które to rozporządzenie dało niektórym kierownikom szkół, zwłaszcza średnim, powód do

wolnej interpretacji. Pos. Korfanty uzasadnił nagłość wniosku i zażądał, aby rozporządzenie to, jako niezgodne z duchem traktatu wersalskiego i szkodzące państwu polskiemu zostało zamienione innym.

Pos. Ulitzka polemizuje z wywodami pos. Korfantego, przyczem za obrazę uczuć narodowych polskich przywołany zostaje przez Marszałka do porządku.

Po udzieleniu ponownie głosu pos. Korfantemu, odpowiadającemu pos. Ulitzce, wniosek uchwalono.

Na tem posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie we wtorek o godz. 15. (5)

Zażegnanie przesilenia w Niemczech

CUHNO PREZYDENTEM MINISTROW.

BERLIN 16 (PAT) Natychmiast po przyjęciu misji tworzenia gabinetu dr. Cuhno rozpoczął rokowania z przywódcami poszczególnych partji. Dr. Cuhno znany jest jako osoba bistość stojąca poza partjami. Gdyby mu się udało utworzyć gabinet, będzie to niewątpliwie gabinet mieszczanski, ponieważ socjaliści za wiadomości prezydenta Rzeszy, że nie wezmą udziału w rządzie. (5)

BERLIN 17 (PAT) Według doniesień prasy berlińskiej, powołanie generalnego dyrektora Cuhna do steru rządu przyjęte zosta-

ło w kołach finansowych, gospodarczych i dyplomatycznych bardzo przychylnie.

BORDEAUX 17 (PAT) Upadek Wirtha i przedostatnie narady nad utworzeniem gabinetu Cuhna przyjęto w Francji dosyć obojętnie. Cuhno, osobistość niezbyt wybitna, stara się pozyskać dla swego gabinetu Stresemanna, jako ministra spraw zagranicznych i Herzmesa jako ministra skarbu. Prezydent Ebert, należący do stronnictwa socjal-demokratycznego, nie jest przychylnie usposobiony dla projektowanego gabinetu.

W kotle bałkańskim.

OBJĘCIE ADRJANOPOLA I GALIPOLIPRZEZ TURKÓW. WYJAZD SULTANA NA MALTY.

BORDEAUX 17 (PAT) Według wiadomości nadchodzących z Konstantynopola zgo dnia z zwartym układem objęcie przez kemalistów trzeciej strefy Tracji jest rzeczą dokonaną. Wejście Turków do Adrianopola i Gallipoli nastąpi 22 listopada. Akcja dotychczas odbywa się w warunkach zupełnie normalnych, przyczem stanowisko kemalistów było bez zarzutu.

KONSTANTYNOPOL 17 (PAT) Suł-

tan schronił się na pokład pancernika angielskiego, poczem niezwłocznie odjechał na Maltę.

LONDYN 17 (PAT) „Times” donosi z Konstantynopola, że zgromadzenie narodowe w Ankarze postanowiło postawić sułtana tureckiego przed sądem. Prawdopodobnie już w dniach najbliższych rząd angielski zażąda wydać sułtana. (5)

Z Gdańska.

HAKATYSKI SABOTUJĄ JĘZYK POLSKI GDANSKIE PIENIĄDZE WOLNO FAŁSZOWAĆ.

GDANSK 17.11. (PAT) „Gazeta Gdańska” donosi, że przed kilku tygodniami uchwałył Sejm Gdański wniosek nacjonalistów wzywający senat do opracowania ustawy, mocą której na obszarze w. m. Gdańska wszelkie napisy i wywieszki obok tekstu uwidocznionego w obcym języku, musiałyby zawierać również tekst niemiecki. Obecnie, do wiadomości się „Gazeta Gdańska”, iż senat gdański opracowuje projekt ustawy, w którym powołując się na przepisy konstytucji w. m. Gdańska, iż językiem urzędowym jest język niemiecki, postanawia, iż wszystkie napisy i wywieszki zarówno

urzędowe jak i prywatne na ulicach i w lokalach publicznych mogą zawierać jedynie tekst niemiecki. Projekt senatu posuwa się podobno tak daleko, że według niego tekst oznaczający form handlowych zarówno na gołkach i wywieszkach jak i w rejestrach handlowych mają być wypisane w językach niemieckim. (5)

GDANSK 17.11 (Ag. W.) Ośmnaście wesołość wzbudza tutaj fakt, że nowe pieniądze gdańskie nie posiadają zwykłej klauzuli, umieszczonej na banknotach, iż nadawca banknotów będzie ścigany sędownie. (7)

przewodniczącego nowego sejmu.

NAROD WŁOSKI CHCE PRACOWAĆ

WIEN 1-11 (PAT) „Neue Freie Pres

se” donosi z Rzymu: Zasada 8 — godz. 11:30 dnia pracy została we Włoszech zniesiona dla wszystkich robotników łącznie z kolejarzami. (12)

Żyd w taczkach.

Ostatnie wybory do Sejmu i Senatu nasuwają mimowoli każdemu obywatelowi, nieobojętnemu na sprawy publiczne, bardzo wiele refleksji, niezbyt chlubnie świadczących o zrozumieniu obowiązku oddania głosu wyborczego przez ogół społeczeństwa polskiego. Ta karygodna obojętność niestety, tubylczej ludności z racji odbywających się wyborów — przed stawia się w cyfrach w niektórych miastach, miasteczkach i wogóle powiatach wprost zatrważająco. Były zatem miejscowości, w których udział polskich wyborców ograniczał się za ledwie do 50 proc. Reszta Polaków — wyborców zbagatelizowała haniebnie wybory, które mimo wszystko decydować będą o najważniejszych zagadnieniach państwowych.

Są to objawy wprost chorobliwe dla naszego kraju i jego przyszłości. Czem to należy tłumaczyć?

I znów po raz X-ty musimy stwierdzić, że przyczyną tej ospałości obywatelskiej — jest w pierwszym rzędzie niedołączony system lewicowych rządów bez cienia odpowiedzialności. Rolą bowiem belwedersko lewicowego rządu w ostatnich wyborach do Sejmu i Senatu ze stanowiska interesów ogólnopolskich, była więcej, aniżeli smutną Premier-weterynarz dr. Nowak rozplomieniał separatystyczne aspiracje mniejszości narodowych, które, oczywiście, zwartą ławą, o maksymalnym procentowym napięciu, ruszyły do urny wyborczej. Dr. Nowak wysłał swój serwilistyczny mózg, wyszkolony na osławionych wzorach krakowskich enkaenitów, jakby to zapewnić zwycięstwo czerwonemu talarajstwu, nie bacząc, że w sukurs temu ostatniemu śpieszą zażarci wrogowie państwa: Żydzi, Niemcy, Ukraińcy, Rosjanie i... Białorusini.

Czy zwyciężyła lewica? Bynajmniej! Zwy cleżyła ale... mniejszość narodowa, która w potwornej ilości, około 25 proc. ogółu posłów, weszła w skład Sejmu. W takim różnorodnym pod względem narodowościowym zespole posłów sejmowych czuć się będą zadowoleni przede wszystkim reprezentanci żydowsko-plastowych stronnictw, których elita znajduje się w zażydżonym Krakowie. (2)

Cieszą się zatem Heckery, wylewający kubły czerwonych pomyj (czytaj żydowskich!) na polską młodzież uniwersytecką, zgangrenowane witosiki, wygładzający rozmyślnie miasta, opasłe Dąbrowery, rozlewający wokół kurjerkowaną truciznę, wydzielającą cebulowate i czosnkowate zapachy, egonizujące enkaenity, przez kształcone na demokratów unii... żydowsko-polskiej, s ł o w e m cieszyć się będzie cała ta żydowsko-paskarska banda, której nazwiska same mówią za siebie. Lepsza częśćka Narodu polskiego, dojrzała politycznie, świadoma niebezpieczeństwa zalewu żydowsko-mniejszościowego — spełniła chlubnie swój obowiązek, głosując na zablokowane stronnictwa jedności narodowej. Gorszej, obojętnej, nieświadomionej społecznie i państwowo części nie miał kto budzić z długotrwałego letargu. Było to zresztą rzeczą rządu dr. Nowaka, ale ten rząd budził ze snu... mniejszości narodowej.

Izrael zbudzony reką weterynarza — nappełnił szwargotem większą część lokali wyborczych na olbrzymich polaciach Rzeczypospoli-

tej, pejsowaci obywatele byli pierwsi na szafku wyborczym. Cisnęli się nań... Szmule, Icki. Sare, Róże, chorzy i chore, kaleki, ślepcy, bal uwierający!

Poczucie plemiennej solidarności żydostwa zdobyło się na niebywały akt, który potęgą doirzałości politycznej, posuniętej do groźnego fanatyzmu — bić musi jak jasnym gromem w ospałe charaktery jedno stek polskich. O!.., ciemne na polu oświaty, ale nigdy w dziedzinie praw i obowiązków politycznych, masy żydostwa małopolskiego wyrzuciły z ghetta żyda bohatera, który na ołtarzu solidarności

ciemniennej za jaką uważał akt wyborczy, złożył swe życie... Działo to się w Małopolsce w Sądowej Wiszni. Dnia 5 listopada 1922 r. przywieziono w godzinach porannych przed lokal wyborczy na taczkach jakiegoś żyda, śmiertelnie chorego. Na parę minut atoli przed samym aktem wyborczym żyd wyzionął ducha...

Polsko! Czy nie widzisz w tym bezsprzecznie bohatera żydowskim z Sądowej Wiszni — groźną zapowiedź krystalizowania się marzenia Syonu: tu Źródła Judeo-Polski!

(6)

(X—Y)

Kobieta a wybory w Anglii.

A kobiety? Jak będą głosowały? Jest to pytanie bardzo ważne. Kobiety angielskie uczestniczyły po raz pierwszy w wyborach w roku 1918: wówczas jednak wobec zupełnie odmiennych warunków politycznych nie mogły one zamianifestować w całej pełni swych dążeń i przekozań. Zadowolone z odniesionego sukcesu, dającego im prawo głosowania, okazywały one wtedy pewnego rodzaju apatię i nie poszły do urny tak tłumnie, jakby można było spodziewać się. Kandydatki, które wystawiały swe mandaty — miały więcej poparcia ze strony mężczyzn, aniżeli ze strony kobiet, a Lady Astor n. p. przeszła tylko dzięki poparciu mężczyzn.

Wojna przyczyniła się również nie mało do tego, że kobiety angielskie nie wykorzystały zupełnie przyznanych im praw, że pilnowały kuchni, że oddawały się sprawom społecznym. W roku 1918 nie miały Angielki tak rozwiniętego zmysłu politycznego jak dzisiaj i nie wiedziały, że fałszywa polityka odbija się zaw sze na życiu prywatnym i na ekonomii domowej każdej rodziny.

Za dawnych czasów wyrabiało się szablę za bezcen i dawało się im dla upiększenia jeszcze połysk nikłowy prawie za darmo, — urzą dzało się demonstracje floty angielskiej bez zwracania uwagi na cenę węgla. Polityka wydała się szerokim masom ludowym czemś abstrakcyjnym, — dzisiaj zrozumały i szerokie masy, że polityka powinna iść w parze z ekonomią i stanem finansowym danego kraju.

Tak zatem nic dziwnego, że kobiety angielskie — uprawnionych do głosowania jest siedem milionów — są wszystkie za polityką koncentracyjną, czyli za wyrzeczeniem się Mezopotamji i Palestyny i wszelkiej polityki, która kosztuje dużo, nic nie przynosi, a powoduje wyż szenie podatków. Socjalizm jest przeważnie wrogi partjom laburzystów, robotników a lepiej po-

wiedziawszy posiada szeroki gest przy szafowaniu pieniędzy składowych, pieniędzy społecznych, wydobytych drogą ograbiania tych, co znojem, pracą i oszczędnością dorobili się fortuny. Na to kobiety nie godzą się — a za tem: Precz z socjalizmem!

Kandydatki na posłów oprócz haseł oszczędnościowych mają własne osobne programy, a wszystkie bez wyjątku wysuwają w programach swych cały szereg reform na korzyść kobiet i dzieci.

Ogólna liczba kandydatek wynosi 28 lub 29. Jest ich kilka z obozu konserwatystów lub unjonistów. Lady Astor przedewszystkiem, pierwszy poseł angielski, kandydująca w Sutton przeciw dwóm posłom męskim — jednemu liberałowi i jednemu laburzystcie — pani Vaughan, profesor botaniki przy uniwersytecie londyńskim, odznaczona nagrodą za badania pro toplazmów i pełniąca funkcje komendanta posterunku oddziału kobiet podczas wojny (Queen Mary's Women Army Auxiliary Corps), — Lady Cooper, żona posła, który nie będzie kandydował tym razem, odznaczona krzyżem z kości słoniowej (Irozy Cross) za pielęgnowanie rannych podczas wojny.

Jako kandydatki niezawisłych występują miss Eleanor Rathbone, znana działaczka w dziedzinie reform społecznych w Liverpoolu oraz miss Kurle Bellew, słynna aktorka, która chce kandydować w Brighton, gdzie toczy się zacięta walka między laburystami, konserwatystami i liberałami. Jeżeli Kyrle Bellew zostanie wybrana, to zasiadać będzie w parlamencie bardzo dobra oratorka. A w parlamencie potrzeba takiej.

Posłowie angielscy nie są dobrymi mówcami: jeden mówi zbyt szybko, tykając słowa, drugi zbyt powoli, trzeci znowu ma złą wymowę. Szkoda dykcji nie zawadzi ani posłom, którzy muszą przemawiać, ani dziennikarzom, którzy muszą mówić ich wysłuchiwać... (2)

W czwartą rocznicę podpisania rozejmu.

(o) We wszystkich stolicach państw ententy obchodzono uroczyste czwartą rocznicę podpisania rozejmu, który w dniu 11 listopada 1918 roku zakończył formalnie wojnę światową, trwającą okrągło 4 lata, 3 miesiące i 10 dni.

W Paryżu odnośna uroczystość odbyła się przy grobie „nieznanego żołnierza“ w obecności prezydenta republiki Milleranda, ministrów i ambasadorów państw sprzymierzonych, a także ambasadora hiszpańskiego. Po przeglądzie wojsk wystrzał armatni dał sygnał do jednominutowej pauzy skubienia i milczenia. Następnie wszyscy dostojnicy udali się do Rethondes, gdzie byli obecni przy odsłonięciu dwóch pomników, wystawionych na pamiątkę podpisania tamże historycznego rozejmu.

W Londynie uroczystość skoncentrowała się także przy grobie „nieznanego żołnierza“. Król Jerzy i dwaj jego synowie wzięli w niej udział. Z uderzeniem godz. 11 rano nastąpiła dwuminutowa pauza milczenia i skupienia w całej Anglii.

W Brukseli wybrano czwartą rocznicę podpisania rozejmu na pogrzebie belgijskiego „nieznanego żołnierza“, którego szczątki złożono w obecności króla Alberta do grobowca na terasie przed pomnikiem niepodległości.

W Waszyngtonie prezydent Harding, któremu towarzyszyli wszyscy ministrowie, złożył w rocznicę podpisania rozejmu wieniec laurowy na grobie amerykańskiego „nieznanego żołnierza“. (2)

W A MARGINECIE.

Requiem centryfugas!

Isna szopka, dańe słowo
Zdarzyła się i ambaras:
Dyska padła na dół głową
No i ciemę zbita naraz!
Dwunasteczka też wysilek
Wciąż robiła w onej dobie, —
Wiem... klapnęła, siłukła... t...
I spłaszczyła... centrum sobie!!...
Śmiech dziś pusty nas porywa,
Gdy się sedno sprawy zbada, —
Lecz, niestety, tak to bywa,
Gdy na stołkach dwóch ktoś siadał.

(2) Stanisław Żyżkowski. (Eszet).

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Zgon senjora polskich orientalistów.

(k) Jan Grzegorzewski, senior polskich orientalistów, członek wydziału krakowskiego Zw. Literatów — zmarł we Lwowie. Całe życie poświęcał badaniom bliskiego i dalekiego Wschodu. Założył dla tego celu własnym sumptem stację naukową w Sofji, którą przez szereg lat osobiście kierował. Ogłosił szereg cennych prac oraz wydawał periodyczną publikację, poświęconą studjom nad językiem i duchową kulturą narodów wschodnich. Część jego pamięci.

Dziwny napad żydowski.

(K) Opiekunka schroniska dla bezdomnych dzieci p. W. Kuczyńska pomieściła w „Słowie Radomskiem” następującą wiadomość o napadzie żydów na jej wychowanka.
W dniu 10 b. m. cztery dziewczynki ze

Schroniska „Bezdomnych dzieci”, w Radomiu w wieku lat 12 i 13, wracały do domu ze szkoły im. Tadeusza Kościuszki z ulicy Dzierżkowskiej.

W drodze spostrzegły dwóch żydów, idących szybko za nimi. Przestraszone dziewczynki zaczęły uciekać, żydzi jednak doznili je, dwie z nich schwyłali, nakazując im milczeć, jedną zaczęli dusić, drugiej zaś ręce kręć wac. Dwie pozostałe krzycząc o pomoc, rzuciły w napastników książkami i kajetami. Odnosny protokół został przez policję spisany.

Żydzi, trzymając w swych rękach nieoceniony handel żywym towarem, szerzą zatrważającą korupcję. Nienawiść i wrodość do wszystkiego co polskie i katolickie — oto jedyny przywilej, przypadający naszemu społeczeństwu od domagających się równych praw obywatelskich „większości narodowej”. (2)

Ruch antysemitki w Bytomiu.

(k) „Morgenzeitung” (Ostrawa Morawska) donosi w telegramie z Wrocławia:

Dnia 10 bm. w związku ze gromadzeniem socjalistów niemieckich, powstały antysemitki wykroczenia, które trwały aż do północy. Po wielu lokalach szukano za żydami W Kawiarni Centralnej wybito szyby. W tak zwanym Domu Koncertowym pobito kilku żydów zrzucano ich następnie ze schodów i obrabowano. (8)

Budowa portu w Gdyni.

(K) Na budowę portu w Gdyni zostały już przyznane kredyty na rok 1923 w wysokości około 2 miliardów marek polskich. O ile nie nastąpi znaczny wzrost cen na materiały i robociznę, pozwoli ta suma na przeprowadzenie szeregu prac. Zostanie przedłużony „cack water” o 100 metrów i będą prowadzone roboty około zasypiania kamieniami mola. Kredyty te pozwolą również na wybudowanie wodociągów i zaprowadzenie elektryczności. (7)

Erazm Majewski.

Badając dzieje ducha polskiego w nieprzerwanej ewolucji kultury ludzkiej, przekonać się musimy że niema dziedziny wiedzy i sztuki ludzkiej w którejby myśl polska nie miała chociażby jednego na czoło wysuwającego się przedstawiciela.

Dopiero co odeszła od nas jedna z tych czołowych postaci: Erazm Majewski, prof. Uniwersytetu Warszawskiego.

O jego wszechstronności naukowej świadczy oburzenie prasy wyrażone słowami: „jak śmie archeolog, zoolog, przyrodnik, autor „Mucholapskiego” krytykować Marksaj”

Dla mnie ta właśnie przyczyna jadowitej krytyki naszych socjalistów jest właśnie dowodem żywotności młodzieńczego — w starszym ciele — umysłu, tego członka Międzynarodowego Towarzystwa Socjologicznego w Paryżu, autora „Nauki o cywilizacji”, „Teorii człowieka”, „Bankructwa pieniądza papierowego” a przede wszystkim „Kapitału”.

Dzieło to przysporzyło jego autorowi nazwę polskiego pogromcy marksizmu.

I słusznie pierwszy Majewski do swej teorii socjalnej wprowadził duszę jako czynnik.

Dzieło to o wybitnej indywidualności wyczerpane już w dwóch wydaniach polskich zostało tłumaczone na język francuski i angielski.

O Młewskim wyraził się S. Zieliński (Paryż, 20 | XI 1918)

„Jest on tem, czem Kopernik był dla astronomii. Kiedy książka ta stanie się tak popularna jak dzieła Mirksa, wyplenią to, co on wprowadził”.

inż. K. Folkierski.

JUDAICA

Program sjonizmu to nie tylko ufundowanie państwa żydowskiego w Palestynie, lecz i przeróbka samejże Polski na kolonje Palestyny. (6) Monti w Osseratore Romano 19.7.1922

Pamiętniki Wilhelma II.

Przytaczanie ustępów z pamiętnika lub jego streszczenie nie przyniosłoby żadnej korzyści. Wilhelm opisuje różne fakty tendencyjnie z przewodnią myślą przedstawienia się w jaknajlepszym świetle. W tym celu fałszuje dane, daje nieścisłe daty, przytacza depesze dla siebie, korzystne, a milczy o tych, które kompromitują jego działalność. Utwór Wilhelma wywołał więc niezliczoną ilość protestów i sprostowań. Protestował Viviani, lord Grey, Delcasse, Sazanow, nuncjusz Pacelli, protestował cały szereg wybitnych mężów stanu naszego kontynentu. Można powiedzieć, że każde dowodzenie, każde niemal zdanie b. cesarza było kwestjonowane ze strony kompetentnej i prostowane. Jeden tylko Mikolaj II nie mógł nadesłać swoich wyświadeł, choć głównie jemu zarzuca ten nowy apostoł pokój wywołanie wojny światowej.

Istotnie Wilhelm wydał swoje pamiętniki głównie z tą myślą, aby przekonać świat o pokojowej polityce Niemiec przed wojną i o własnym usposobieniu pacyfistycznym w czasie wojny. Ze wywody jego nikogo nie przekonają, to więcej niż pewne. Opinia publiczna we wszystkich państwach doskonale jest utwierdzona w tem, komu przypisać winę za wywołanie wojny. I dlatego chęć uniewinnienia się przed ogółem z prowadzenia wojowniczej polityki jest przedsięwzięciem śmiałym ze strony Wilhelma. Na punkcie odpowiedzialności za wojnę b. cesarz musiał się uciekać do bijących w oczy kłamstw, które wywołały powszechne protesty.

Powstrzymanie się Niemiec od zbrojnego wystąpienia w czasie wojny rosyjsko-japońskiej jest dla Wilhelma głównym argumentem, przemawiającym za tem, że Niemcy

zawsze wojny unikali. Oczywiście taki argument nie wytrzyma żadnej krytyki. W r. 1904 wmięszanie się Niemiec do spraw Dalekiego Wschodu wywołało niewątpliwie duże zaniepokojenie w Anglii i w Stanach Zjedn. i zapewne takie przedsięwzięcie nie skończyłoby się dla Niemiec korzystnie. Krok taki byłby więc ze strony Niemiec zbyt śmiały, a nawet bezsensowną awanturą.

Co do wymiany depesz między carem rosyjskim, a cesarzem Niemiec w przededniu wojny, to Wilhelm II podtrzymuje w swoich pamiętnikach dawno już obaloną tezę o złej woli rządu rosyjskiego, a o wysiłkach pokojowych Niemiec. Niemniej jednak ta część wywodów cesarza posiada inne ciekawe momenty. Do takich należy rozmowa Wilhelma z nuncjuszem Pacellim w Berlinie, w ciągu której cesarz usiłował go przekonać, że papież winien natychmiast rozpocząć w krajach katolickich propagandę pacyfistyczną, nakazując proboszczom oddziaływanie w tym kierunku na wiernych. Oprócz tego papież winien był według ówczesnych zaleceń cesarza, wystąpić z interwencją pokojową u państw sprzymierzonych. Oszołomionemu trochę temi propozycjami nuncjuszowi rozciącał cesarz wspaniałe widoki moralnego i politycznego podniesienia się prestyżu papieskiego, o ile podejmie się tej misji. Zupełny natomiast unadek znaczenia papieskiego wynikłby z odrzucenia tej propozycji przez Benedykta XV. I tu zrobił cesarz ciekawe spostrzeżenie, że w takim wypadku wszyscy katolicy w Niemczech spostrzeżenie, że w takim wypadku wszyscy katolicy w Niemczech spostrzeżeliby, że nie papież, lecz socjaliści nie mieccy, którzy wówczas właśnie urządzali międzynarodową zazyd socjalistów w Sztokholmie są właściwymi rycerzami pokoju. Co za ułudek moralny Kościoła o ile zostanie zdyszanowany w działalności pacyfistycznej przez socjalistów! Z ciekawej tej rozmowy wynika, że rząd niemiecki usiłował użyć za narzędzie swej

polityki Watykan i posługiwać się nim podobnie, jak socjalizm w szerzeniu pacyfistycznej i defetystycznej propagandy w szeregu państw sprzymierzonych. W pamiętnikach cesarz zapisuje, że nuncjusz Pacelli przychylił się do jego stanowiska, tymczasem b. poseł Watykanu w Berlinie jaknajenergiczniej temu zaprzeczył.

O sprawach wojennych cesarz pisze sto sunkowo mało, zajmując się głównie przedstawieniem pacyfistycznych dążeń Niemiec w czasie wojny, które jako zmyślone tworzą w opisie źle i niezgrabnie skonstruowane rusztowanie kłamstw. (7)

Ucieczka Wilhelma do Holandji, opuszczenie rozstrojonej armii i pozostawienie kraju w największym niebezpieczeństwie — oto ciekawy przyczynek do rozpoznania charakteru b. cesarza. Wilhelm zdaje sobie sprawę, że zrobił źle i bynajmniej nie po rycersku, szuka więc kółłofiarnych, na których chciałby ściągnąć niezadowolenie mas za ten nierozważny krok. Uważa więc, że winę za to ponosi kancierz

Maks oraz rozmaici generałowie, którzy go do ucieczki namówili. Pamiętniki kończą się kilku zdawkowymi frazesami, skierowanymi w stronę narodu niemieckiego, któremu zresztą zarzuca, że nie okazał w czasie wojny takiego narad, jakiego można się było od niego spodziewać i że jego stanowisko przyczyniło się głównie do klęski niemieckiej.

Pamiętniki Wilhelma dla historii wojny nie będą posiadać żadnego znaczenia, służyć będą jedynie w znacznym stopniu do poznania psychiki jego autora, jako utwor literacki pozostawia ślad jedynie na szpaltach amerykańskiego syndykatu wydawniczego „Mac Curc”, która mu przyniosła pokaźne zyski.

KONIEC.

ZYGZAKI

Przynajmniej szczerze.

Prasa b. Centrum w d'ugich Jeremiadach ubolewa nad „brakiem zmysłu politycznego” u społeczeństwa, które nad ideę „siedzenia w śrocku” przelożyło jakieś konkretne programy stronnictw.

„Kurier Łódzki” w wielu artykułach zastanawia się nad powodem klęski swojego stronnictwa i bodaj, że nawet bardzo trafnie określił, w jednym ze swych artykułów, przyczynę niepowodzenia.

A oto ustęp z artykułu p. t. „Hyponoza” drukowanego w Nr. 208 „Kurjera Łódzkiego”.

Jedno, zdaje się, tylko miało swoje znaczenie zarówno w miastach, jak i na wsi: niechęć do nazwisk ana fabetów, względnie wobec osób teoretycznych, nieprzygotowanych do życia politycznego.

Jeżeli zastosowanie pierwszego przypuszczenia do posłów centrowych jest może tylko wielką skromnością ze strony „Kurjera Łódzkiego” to co drugiej uwagi zupełnie zgadzamy się z „Kurjerem”. (5)

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Sobota, 18 listopada, Odona

Wschód słońca g. 6 m 53

Zachód g. 3 m. 45

— W. Idowska.

Teatr miejski (Cegielińska 63)

„Peer Gynt”

Filharmonia (Dzielna 20)

Teatr „Scala” (Cegielińska 19)

„Variete”

„Cawino” (Piotrkowska 67)

„Tajemnica przystanku tramwajowego”

„Luna” (Przejazd 1)

„Cierpienia matki”

„Oleńka” (Przejazd 2)

„Związek przysięgłych dziewcząt”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Tragiczna przygoda”

„Mowa” (Piotrkowska róg Główniej)

„Venus bogini miłości”

„Dom Ludowy” (Przejazd 34)

„Wstrzymaj konie”

— Kalendarzyk historyczny.

1489 Jan Tiffen wielki mistrz Krzyżaków składa hołd Kazimierzowi Jagiellończykowi.

Wiadomości hietane

— Święto pułkowe 28 p. p. Strz. Kan.

Dziś przypada uroczystość święta pułkowego 28 p. Strz. Kaniowskich którego dowódcą jest p. ppulk. Dragat.

Program uroczystości:

O godz. 10-ej zamias 9 i pół nabożeństwo w Katedrze Sw. St. Koski, celebrowane przez J. Eks. Ks. bisk. Tymienieć ego.

Następnie odbędzie się defilada pułkowa.

O godz. 12 śniadanie w Kasynie Garniz.

O godz. 3 m. 45 ppoł. przedstawienie w Teatrze Miejskim. Dana będzie trag. Żeromskiego „Sułkowski”. (7)

— Rejestracja rocznika 1903.

b) Komisarz rządu na m. Łódź wydał rozporządzenie o rejestracji mężczyzn urodzonych w roku 1902. Rejestracja dotyczy tych osób, które z jakichkolwiek przyczyn nie zarejestrowali się w roku 1900. (7)

— 15 procent dodatku dla urzędników.

Rada ministrów uchwaliła na posiedzeniu dnia 13 bm. dodatkową podwyżkę do pensji urzędników państwowych na miesiąc listopad

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 17 listopada

S. † P.

ANTONI HILT

przeżywszy lat 54.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi dn. 19 b. m. o godzinie 2 po południu z Rado-goszcza na Stary cmentarz katolicki, o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych, pozostali w nieutulonym żalu

4719K1)

Zona i syn.

Strajk włókienniczy zażegnany

Dnia 17 bm. przy współudziale posła Ha-rasza obradował Ch. Zw. Jedn. nad sytuacją strejkową. Uchwalono zgodzić się na komisję rozjemczą z wykluczeniem super-arbitrażu wojewody lub komisarza rządu. Stanowisko to musi bowiem należeć do przedstawiciela Mstwa Pracy. Do komisji należeć ma po 3 reprezentantów robotników i przynajmniej słowców. Postanowiono dalej, że umowa obojwi-azywać ma do 31 br.

Ponieważ otrzymano wiadomość że związek „Prica” zgodził się na ofiarowaną podwyżkę 35 proc. postanowiono nie sprzeciwiać się i tak jak w streiku tak i obecnie solidarnie postępowić, wobec czego Ch. Zw. Jedn. zgodziły się na warunki uzyskane przez ministra Pracy i zavezwały swych członków by stanęli do pracy i streik zakończyli.

o dalsze 15 procent. Na grudzień projekto-вана jest podwyżka o 30 procent, o której rada ministrów zdecyduje na najbliższym posiedzeniu. (8)

— Pomoc lekarska dla urzędników.

W „Monitorze Polskim” ogłoszono rozporządzenie, wprowadzające zmiany do rozporządzenia tymczasowego Rady ministrów w sprawie pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych. Nowe rozporządzenie wprowadza bezpłatne leczenie w szpitalach według klasy drugiej dla urzędników państwowych i ich rodzin, a według klasy trzeciej dla niższych funkcjonariuszów państwowych i ich rodzin i zapomogi na leczenie w zdrojowiskach i uzdrowiskach w wypadkach choroby, wymaga-ających bezwzględnie leczenia w zdrojowisku lub uzdrowisku.

Dalej, również na zasadzie tego rozporządzenia, umieszczenie chorego w szpitalu następuje na zlecenie lekarza umówionego: 1) w wypadku choroby zakaźnej; 2) w razie potrzeby zabiegu lekarskiego, którego wykonanie w domu chorego powoduje wyższe koszty, aniżeli utrzymanie i leczenie w szpitalu; 3) o ile chory w domu nie posiada odpowiedniej opieki; 4) w okresie porodu.

O ile chory nie zgadza się na umieszczenie w szpitalu, koszty leczenia będą mu zwrócone w wysokości taksy szpitalnej, ustanowionej dla przysługującej mu klasy, w wypadkach porodu za przeciąg 10 dni.

W tym samym rozmiarze będą udzielane zapomogi na koszty leczenia, względnie pobytu w zdrojowiskach lub uzdrowiskach. (8)

— Wpisy szkolne dla dzieci pracowników młojskich.

b) Uchwała magistratu, pracownicy za-rządu miejskiego, gazowni miejskiej i teatru miejskiego otrzymają zapomogi na opłacenie wpisów szkolnych za ich dzieci, w r. szkolnym 1922-23 kształcących się w średnich zakładach naukowych. Zapomogi na opłacenie wpisów szkolnych za I półrocze roku szkolnego 1922-23 zostaną pracownikom wyasygnowane w czasie od 15 do dnia 31 marca 1923 r. (7)

— Podatek od obrotu.

b) W poczet podatku od obrotu na rok

administracyjny 1920, rada miejska uchwaliła pobierać dodatek do zaradniczego podatku przemysłowego w wysokości 100 proc. od przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków od innych 50 proc., a od przedsiębiorstw uprawiających wyszk alko-holu 90 proc. (7)

— O plakaty wyborcze.

b) W Warszawie władze rozdzorządziły, aby dozorczy usunęli z murów plakaty wyborcze, które w obecnym stanie swym szpecą do-my, i równocześnie treścią swą niejednokrot-nie podburzają jedną warstwę ludności przeciwko drugiej. Kiedyż nasze władze wydadzą podobne rozporządzenie. (7)

— Ochrona zwierząt.

b] Pociągnięto do odpowiedzialności są-dowej Moszka Wajnstejna za dręczenie zwierząt. (7)

— O ruch na ulicy Dzielnej.

b) Wydział brukarski otrzymał 8 wagonów kostki bazaltowej, dzięki czemu brukowanie ulicy Dzielnej za 10 dni zostanie ukończone. (7)

— Ceny rynkowe na produkty żywnościowe w dniu wczorajszym.

1) Wierzowina funt mk. 700, wołowina funt mk. 400, baranina funt mk. 450, cielęcina funt mk. 400, słonina funt mk. 1400, szmulec funt mk. 1800, masło kwarta mk. 4600, 4300, smietana litr mk. 1400, 1800, mleko litr mk. 300, ser funt mk. 400, jaja mendel 1700 1900. (5)

Wypadki i kradzieże.

— Orypinalny oszust.

b) Nieznany mężczyzna już od dłuższego czasu przychodzi do różnych mieszkań i podając się za dra medycyny wyłudza od naiwnych pieniądze. „Doktorem” zajęty się władze policyjne. (8)

— Karygodny występek.

1) Przy ul. Zakątnej 81 do budynku fabryki Ordowskiego nieznanymi złoczyńcy rzucając

ramienie powybijali szyby i uszkodzili osnowy, wyrządzając szkodę na ogólną sumę 1.500.000 mk. Sprawców natężnie nie ujęto. Dochodzenie w toku. (5)

— Pod samochodem.

Przy ul. Nowo Zarzewskiej 69 samo- chód prowadzony przez szofera Werykasa Antoniego, natęchał na przechodzącego chod- nikiem Miliera Ludwika, skutkiem tego tenże- niegł połamaniu rąk i nóg. Wezwane na miej- sce wypadku pogotowie ratunkowe po udziale- mu nieszczęśliwemu pomocy lekarskiej prze- szło go w stanie ciężkim do szpitala. Win- nego pociągnięto do odpowiedzialności (5)

— Oblężająca latoroś.

Pewien chłopiec niewiadomego nazwi- ska podając się za pracownika firmy „Pro- mień” pobrał w kiosku róg Zgierskiej i Placu Kościelnego 18000 mk., oraz przy zbie- gu Piotrkowskiej i Główniej 38,630 mk. i zbiegł. Dochodzenie w toku. (5)

— Echa kradzieży w czerw. krzyżu.

Pod mostem Konstanyńskim za- trzymano Władysława Łęcką, zam. we wsi Kwiatkowie, która niosła bieliznę pochodzącą z kradzieży w „Czerwonym Krzyżu.” (7)

— Kto okrada skarb.

Za handel bez odnośnego zezwolenia spisano protokoły administracyjne celem pocią- gnięcia do odpowiedzialności Birbauma Szlame Gadomskiego Józefa i Jabłońskiego Marjana. 5

— Kradzieże.

Do warsztatów Towarzystwa „Port” przy ul. Południowej 38 za pomocą dorobio- nych kluczy dostali się złoczyńcy i skradli różnych rzeczy trykotowych ogólnej wartości 635 tysięcy mk. i zbiegli.

Franciszkowi Samolowi, zam. we wsi Dziewin, powiat Bochnia, nieznani sprawcy skradli w tramwaju portfel zawierający 190.000 mk. pol., 60 mk. niem. 4 złote franki, 1 frank papierowy oraz różne dokumenty. (5)

Teatr i muzyka

— Teatr miejski.

Dziś t. j. w sobotę o g. 3 i pół p.n. „Sul- kowski” dla żołnierzy. Wiecz. o g. 8-15 Peer Gynt H. Ibsena z p. K. Adwentowiczem na- czele. Będzie to jedno z ostatnich przedsta- wień Peer Gynta ponieważ wkrótce ustępuje- miejsce arcydziełu Słowackiego. „Horsztyn- skiemu”.

W niedzielę o g. 3 pp. „Dożywocie” dla- Zwyczeń rob. i intelig. kom. M. hr. Fredry.

Komunikaty

— Wieczornica Tow. Spiew. „Harmonja”.

W niedzielę dnia 19 listopada r. b. ode- bnie się wieczornica taneczna, urządzona stara- niem Tow. Spiewaczego „Harmonja” w Łodzi- w lokalu Tow. Im. Moniuszki przy ul. Ogrod- owej Nr. 34 dla członków i zaproszonych- gości.

Początek o godz. 4 po południu. (2500) (5)

Statystyka przestępstw w Łodzi.

Za październik 1922 r.

Rodzaj przestęp- stwa	Ilość zamel- dowanych wypadków	Ile z tego wykryto.
Bunt i opór władzy	12.	12.
Przestępstwa prze- ciwko władzy	60.	60.
Przestępstwa urzędowe	7.	7.
Dezercja	5.	9.

Walka z komunizmem.

ORGANIZATORZY KOMUNISTYCZNEJ „JACZEKI” SKAZANI NA CIĘŻKIE WIĘZIENIE.

W dniu wczorajszym sąd okręgowy rozwa- żał sprawę komunistów.

W pierwszych dniach stycznia 1923 r. w Łodzi, robotnik fabryczny Henryk Sepoliński spotkał się ze swym dawniejszym znajomym Stanisławem Skrzyneckim, który w rozmowie z nim, zaproponował mu przyjęcie udziału w jakimś zebraniu organizacyjnym. Sempoliński zgodził się i stosownie do umowy przyszedł do mieszkania Skrzyneckiego, by razem z nim udać się na to zebranie.

Przed wyjściem z domu Skrzynecki wyjął paczkę odezwy komunistycznych ty- tułowanych „Do robotników i robotnic całego świata”, wydawnictwo komitetu wykonawczego międzynarodówki komunistycznej, z których około 60 egzemplarzy wręczył Sepolińskiemu dla rokolportowania takowych wśród robotni- ków w fabryce Johna, a pozostałe wziął z so- bą, poczem udali się na zebranie, mające się odbyć w mieszkaniu szewca Tomasza Czetkowskiego przy ul. Szopena 24. Gdy Sempoliński wraz z Skrzyneckim przybyli do mieszkania Czetkowskiego zastali tam już oprócz gospoda- rza Rubina Chęcińskiego i Pawła Stasiaka i jeszcze jednego mężczyznę.

Po zagajeniu zebrania, okazało się, że jes to pierwsze organizacyjne posiedzenie koła pod nazwą „Spartakus”, wchodzące w skład dzielnicy Bałuckiej i komitetu łódzkiego K. P. R. P.

Zebrani przedewszystkiem obrali sobie na- stępujące pseudonimy: „Kaeper” (Skrzynecki),

„Kuba” (Czetkowski) „Kędzior” (Chęciński), „Nikita” (Stasiak). Następnie Tomasz Czet- kowskiego obrano skarbnikiem, a Skrzyneckiego kolporterem młodego koła. Po posiedzeniu Se- poliński zwrócił się do Chęcińskiego, aby ten- dał mu większą ilość odezwy komunistycznych dla rozdania ich między robotników. W tym celu udali się do mieszkania niejakiego Georga Minicha (Młynarska 7), który kilka paczek z odezwy wręczył przybyłym. Na paczkach były nazwy fabryk, w których „bibuła” miała być rozdzielona.

Otrzymane odezwy odniósł Sempoliński do urzędu śledczego, dzięki czemu wszystkich „Spartacusów” aresztowano. Pod- czas rewizji u wszystkich znaleziono broszury Chęciński był już z rozporządzenia komisarza- rządu dwa razy internowany za działalność an- typaństwową, a Minich odbywał już karę ares- tu. Skrzynecki był daktyloskopowany w r. 1919 za kradzież i skazany na rok więzienia.

Sąd badał każdego z podsądnych oddziel- nie. Żaden z oskarżonych nie przyznaje się do K. P. R. P.

Podprokurator Szmidt w przemówieniu swem wskazał, iż wina podsądnych w zu- pełności do wiedziona jest, wobec czego wnioś- o surowy wymiar kary.

Po replice prokuratora sąd udał się na- naradę poczem ogłosił wyrok skazujący Skrzy- neckiego, Minicha i Chęcińskiego po pozbawie- niu praw na cztery lata ciężkiego więzienia. (7)

Zakłócenie spokoju publicznego	480.	460.
Ukrywanie przestęp- ców	1.	1.
Przemyciwo	1.	1.
Włóczęgostwo i ze- branina	22.	22.
Sprowadza walutę	2.	1.
Falszerstwo pieniędzy i pap. wart.	4.	4.
Falszerstwo doku- mentów	8.	6.
Falszerstwo artykułów spożywczych	1.	1.
Falszerstwa różne	1.	1.
Rabunki	5.	—
Dzieciobójstwo	4.	—
Podpalenie zbrodnicze	2.	1.
Požary przypadkowe	14.	12.
Sfręczenie nierzędu	1.	1.
Przestępstwo przeciw- ko moralności	11.	11.
Uszkodzenie cielesne	24.	23.
Spędzenie płodu	5.	5.
Podrzucenie dziecka	2.	1.
Świętokradztwo	1.	1.
Kradzież kasowa z włamaniem	1.	1.
Kradzież kolejowa	1.	—
Kradzież kolejowa bez włamania	24.	14.
Innego rodzaju kra- dzieże z włamaniem	41.	9.
Kradzieże kieszon- kowe	52.	26.
Kradzieże z pola i lasu	12.	9.
Kradzież przewodów telef. i telegr.	1.	—
Innego rodzaju kra- dzieże bez włamania	376.	204.
Kradzieże bydła	1.	—
Oszustwa	18.	12.
Wymuszenie	8.	3.
Sprzeniewierzenie	29.	15.
Paserstwa	2.	1.
Lichwa i paskarstwo	10.	10.
Przekroczenie prze- pisów sanitarno ad-		

ministracyjnych	725.	725.
Przekroczenie przep. handl. admin.	500.	500.
Samobójstwa	12.	12.
Nieszczęśliwe wypad- ki ogółem w tym wy- padków śmierci	93.	93.
Zaginiecie osób	18.	15.
Przekroczenia mel- dunkowe	70.	70.
Opilstwa	390.	390.
Przywłaszczenia	17.	15.
Bigamja	1.	1.
Uchylenie się od wojska	16.	15.
Nielegalne posiadanie broni	7.	7.
Różne inne przekro- czenia	937.	920.

Pozatem w miesiącu październiku wykry- to 23 przestępstwa popełnione we wrześniu. (5)

Giełda łódzka. z dnia 17 b. m.

	w plac.	żądań.	transz
Dolary St. Zjedn. czeki	15,650	15,700	—
Franki belgijskie	1025	1025	—
Franki francuskie	—	—	1090
Funty angielskie	70,000	71,000	—
Korony czeskie	500	505	—
Marki niemieckie gotówka	—	—	2,35
Marki niemieckie czeki	—	—	2 40—2,37
Miljonówka	—	1750	—

Giełda warszawska

Dol. St. Zjd.	15550	Franki franc.	
Marki niem.	260	Funty	
		Czeki i wpłaty.	
Belgia	995	London	70,200
Berlin	2,15	Nowy Jork	15550
Gdańsk	240	Paryż	10 70
Fraga	551 0	Wiedeń	2,175

Akcje.

Bank hand.	3400	Ostrowiec	53000
„ Dyskont	20000	Radzki	28500
„ Kredyt	10100	Starachowice	40000
„ Zjed. Z Pol.	6000	Zyrardów	750000
Cukier	340000	Borkowski	6100
Drzewo	5100	Zegluga	3075
Lilpop	42000	Jalikonosy	—
Częstocice	400000	Naita	6000

OGŁOSZENIE.

„MŁYNOTWÓRNIA”

Tow. Akc. Wytwórnia Maszyn Młyńskich

zawiadamia p.p. Akcjonariuszy, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 7 czerwca i na zasadzie postanowienia ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 14 lipca r. b., kapitał Spółki został podniesiony z 40.000.000 na 100.000.000 marek.

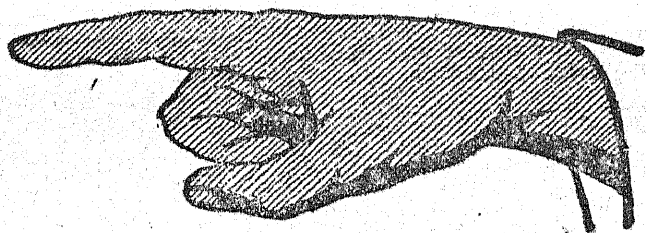
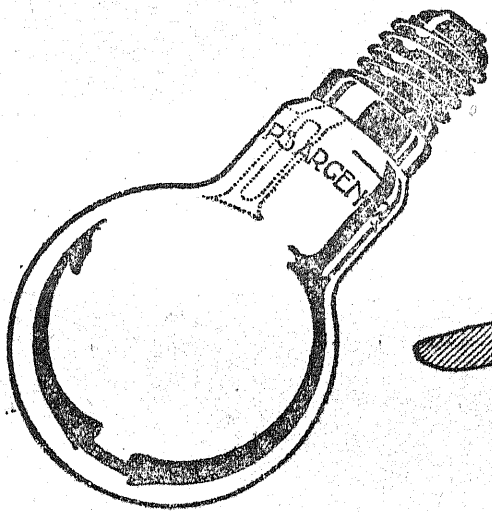
Nowa V emisja została przejęta przez Bank Towarzystw Spółdzielczych i będzie sprzedawana w głównej siedzibie tegoż Banku w Warszawie, Jasna № 1 i w Centrali Banku Związku Spółek Ziemskich w Poznaniu od dnia 20 listopada do 20 grudnia r. b. p.p. Akcjonariuszom, którzy przedstawią do odstąpienia akcje poprzednich czterech emisji.

Właściciele akcji I-IV emisji na każde 1000 marek wartości nominalnej dotychczasowego kapitału akcyjnego mają prawo do nabycia 1000 marek nominalnych z nowej V emisji za 1500 marek, przy czym na rzecz nabywcy odliczać się będzie 600 marek od każdej tysiącmarkowej akcji I-III emisji i 300 marek od takiejże akcji IV emisji za kupon dywidendowy za rok 1927. Oprócz tego na każde dwie akcje tysiącmarkowe IV emisji akcjonariusze dotychczasowi, mogą nabywać jedną akcję takiejże wartości nominalnej V emisji po 1800 marek.

Od sumy płatnej w gotówce nowonabywcy płać dodatkowo 8 proc. od dnia 1 lipca do dnia 1 grudnia r. b. na rzecz kapitałów Towarzystwa. (4714bd)

NAJNOWSZE ŚWIATŁO

MLECZNE SZKŁO OCHRONIA OCZY

PHILIPS ARGENTA

Sprzedają:

Polsko — Holenderska
Fabryka Lampok Elektrycznych
PHILIPS, SP. AKC.
Warszawa, Żelazna 56

Generalni przedstawiciele:
Bracia BORKOWSCY
Łódź Piotrkowska № 125 tel. 44

oraz wszystkie firmy elektrotechniczne. (4686K3)

Składy Towarowe

Konstantynowska 115

T-wa „TECHPOM” S-ka [Zarząd Warszawa]
Akc. Warecka 10

przyjmują na przechowanie i wydają załiczki na towary przybywające do Łodzi w ładunkach wagonowych do Magazynów przy bocznicach

Odsosne formalności załatwia biuro firmy

Grabiański i Myślubórski

Łódź, Piotrkowska 62 tel. 595. (4707K3)

SWE WŁOSY

zradzają zbliżając się starość; łatwo uniknąć, używając farby do włosów

„JUVENOL”

która będąc zupełnie nieszkodliwą, barwi natychmiast po użyciu swe włosy na każdy pożądaný naturalny kolor. Jest zupełnie nieszkodliwa i łatwa w użyciu.

Do nabycia wszędzie.

Parfumerie d' Orient, Varsovie.

Kupie metal drukarski

wiadomość Al. Kościuszki № 41. Białczak. (4712d2)

Drukarnia Dziennika

„ROZWÓJ”

ŁÓDŹ, AL. KOŚCIUSZKI № 41.

Przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie drukarstwa wchodzące. Ceny niskie. Roboty przyjmowane wykonywane szybko i solidnie.

Składy Towarowe

Konstantynowska 115

T-wa „TECHPOM” S-ka [Zarząd Warszawa]
Akc. Warecka 10

przyjmują na przechowanie i wydają załiczki na towary przybywające do Łodzi w ładunkach wagonowych do Magazynów przy bocznicach

Odsosne formalności załatwia biuro firmy

Grabiański i Myślubórski

Łódź, Piotrkowska 62 tel. 595. (4707K3)

Daje na raty

wszelką garderobę damską męską, oraz swetry gotowe i na obstałunki

Pracownia A BERGER. Łódź, Południowa 6 waw. of. (452K)

P o t r z e b n a

Inteligentna osoba do prowadzenia skromnego gospodarstwa domowego u samotnego niemłodego pana. Oferty składać osobiście na drogi dzień po ogłoszeniu od 6 do 7 w poczekalni tramwajów państwowych na Górnym Rynku u gazeciarza. 41178b

Winkelhausen

WYPALANKI WINNE
WÓDKI

Zakłady przemysłowe Winkelhausen, Tow. akc., Starogard-Pomorze, zał. 1846.

Generalne przedstawicielstwo: Dom Handlowo-Przemysłowy H. Podkomorski i Ska, Warszawa, Nowy Świat 2. — Telefon 176-32.
Do nabycia w pierwszorzędnym handlu wina, wódek i towarów kolonialnych.

UNIEWAŻNIENIE.

Udzielone pod dnem 31 stycznia 1922 r. upoważnienie na firmę J. F ü r s t w Łodzi, Zakątna 21, resp. Wólczajska 19, zostało przez nas odwołane i jest nieważne.

Firma wspomniana nie jest już uprawniona do sprzedaży towarów przyjmowania zamówień w naszym imieniu, jakoteż nie może odbierać za nas zaliczek i należności rachunkowych.

Wielkopolska Fabryka wódek deserowych i gerzelni koniaków

J. Karpiński i Ska
w Poznaniu, ul. Dominikańska 5.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA Kupię meble, dywany futra, garderobę, maszyny do szycia, płacę najwyższe ceny. Łaznik, Benedykta 28 m 15 parter. 9668-12

Piekarnia do sprzedania ul. Krzyżowa 1 na Bałutach 9399-1

AA Meble sypialnie, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechodziński Piotrkowska 108 6262-0

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep (filja) sprzedaży pieczywa i wędlin oraz mieszkanie umeblowane i stajnię Rokietnicka 10z Brył. 9935-1

Największy wybór majątków ziemi, gospodarstw, domów, willi, fabryk interesów handlowych ma do sprzedania biuro Pośrednicze Taszyckiego Piotrkowska 90 telef. 840 9326-8

Do sprzedania dwa łóżka materace z materacami Napiórkowska 25 gospodarz. 9985-2

Sklep spożywczy do sprzedania w Zgierzu wiadomość Parzęczewska 11. Sklep. 9974-2

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu zmiany interesu Milsza 10. 9978-2

Do sprzedania sklep spożywczy z towarem przy Górnym Rynku wiadomość Piotrkowska 284-51 Górny Rynek. 9957-1

SPRZEDAM bekieszę na opozach Orla 23 m 21. 9959-2
Dywan amerykański do sprzedania 6X5, łokci mało używany Piotrkowska 284-51. 9960-2

Sprzedam budkę z węglem i drzewem w dobrym punkcie lub przyjmę spółnika wiadomość Radwańska 53 m 28 front III piętro. 9936-2

Pilard kregielkowy okazynie do sprzedania tania wiadomość ul. Gdańska 6 sklep galanteryjny. 9963-2

Futro damskie na popielicach sprzedam Gdańska 6 m 15 oficyna. 9971-1

Dwie kozy sprzedam dojne Konstancynowska 58. 11000-2

Sprzedam stół otomanę, kupię rower. Kilińskiego 77-2 9986-2

Sprzedam resorkę Wólczajska 25 5-5 9939-1
Kuraki egipskie po 4 500 za kołdrę, większej ilości do sprzedania wiadomość Dzielna 5 w Restauracji 9996-2

Sklep spożywczy, maszyna do szycia i maszynę szewską sprzedam, wiadomość ul. Rozwadowska № 18 m 3. 9997-3

Sprzedam lustro stojące z płytą marmurową, stół dębowy wysuwany i garnitur mebli pluszowych Staro-Zarzewska 19 I piętro u gospodarza. 10008-3

Do sprzedania gitara siedmiostrunna Piotrkowska 285 m 5. Dolsler. 10006-3

Sprzedam futro w dobrym stanie obejrzyć można od gd. 19 rano do 7 wiecz. Pańska 110 I p. front. Kłaczak. 10012-3

CEBULA nadeszła sprzedaż od 10 kg. wzywz Dom Handl. Zenon Łubiński Re prezentacja Spółki Akc. Handl. Ziemiopl. Sienkiewicza 40. 9956-2

Wilk czystej rasy dobrze tresowany do sprzedania od 2 do 4-ej p.p. Gdańska 27 m 14. 10010-2

SPRZEDAM maszynę Singerowską (starego systemu) Zakątna 35, w piekarni. 10009-2

Różne:

Ogrodnik fachowiec, młody lat 35 poszukuje posady może być od zaraz albo od Nowego Roku. Brzezińska 59 15. 9917-2

Potrzebny subjekt do zakładu Fryzjerskiego ul. 6-go Sierpnia 59. 9982-1

Potrzebni meblowi stolarze Kilińskiego 81. 9985-2

Potrzebny stolarz na trumny i do malowania wiadomości ul. Przejazd 22 zakład pogrzebowy. 9975-2

Poszukuję spółnika do wykończenia domu 4 pokoi w punkcie odpowiednim przy rynku Witeczak Rzgowska 141. 9979-2

POWIDŁA na pudy wiadomości mosiężne Wólczajska 156 skład wędlin. 9670-3

Sklep ze suteryną zaraz do odstąpienia przy ul. Andrzeja róg Pańskiej, światło elektryczne i gazowe. Oferty pod „S M” 9972-1

Potrzebna sklepowa skromnych wymagań na stałe. Wiadomość: Piotrkowska 253 w sklepie. 9663-2

Potrzebna dziewczyna do służby uczciwych rodziców Przedmieście—Kilińskiego ul. Okrzei 5 10011-2

Pani z 7-10 klasowym wykształceniem i praktyką kasyerki. poszukuje odpowiedniej pracy. Wiadomość Łódź. Juliusza 27. Rakowski. 10013-3

Wawaler przyjemnej powieży chowności poszukuje pokuju łaskawe zgłoszenia do red. Rozwoju pod „Samotny” 9986-3

Za wypożyczenie miliona dam i pokój umeblowany z opałem Oferty Rozwój pod „Opal” 9988-2

Pokoju 1-2 poszukuje się. Cena i warunki odstąpienia nie robią różnicy. Zgłoszenia przyjmujcie „Ogniwo” Sienkiewicza 67 9992-3

Potrzebna zdolna krawcowa ul. Sienkiewicza 69 front. 9993-3

Potrzebna służąca zaraz, Wólczajska 91 m 56. 9993-1

Panna posiadająca 5-letnią praktykę pracy biurowej w sadownictwie poszukuje posady biurowej, najchętniej u adwokata. Zgłoszenie do Rozwoju pod „H. C” 9995-1

Absolwent Miejskiej Średniej szkoły Handlowej poszukuje posady w instytucji handlowej. Oferty do Rozwoju pod „Absolwent” 9999-3

STUDENT udziela matematyki i łaciny fizyki języków. Kilińskiego 86-3 (druga brama) 10001-2

Kuszerka Pipikowa przyjmuje miejscowe i przyjezdne panie. Piotrkowska 132-14 10005-15

Pracownica znająca dobrze szycie poszukuje domu przwatnego może się zająć gospodarstwem ul. Zgierska 78. wiadomość u stróża. 10004-3

Poszukuje mieszkania wspólne i go może być z utrzymaniem Dzielna 50 Związek skórzany Przewodniczący Z.d.o. Wilczyński. 9990-5

Starsza panna posiadająca sklep, niezły poszukuje samotnego mężczyzny z gotówką 800,000 tysięcy cel matrymonialny. Oferty do Rozwoju pod „Mały zycielka”. 9908-5

Wawaler lat 33 posiadający sklep w śródmieściu poszukuje panny lub wdowy z dzieckiem z gotówką 1,400,000 oferty do Rozwoju pod „Pewny”. 9987-4

Obiady prywatne parter lewa oficyna także przyjmę panów na mieszkanie ul. Juliusza 26. 9953-1

Poszukuję pokoju z meblami lub bez. Pośrednictwo pożądane. Zapłacę dobrze. Oferty do „Rozwoju” pod „Inżynier” 9931-2

Potrzebny pomocnik kowalski do ślusarni Krucza 4. 9932-2

Piekarnia i sklep z całkowitem urządzeniem w Pabjanicach do wydzierżawienia wiadomości. Pabjanica ul. Pięta 3. 9952-1

Talib i solidnie wykonuje reperaturę wszelkich maszyn i armatur jak również robót towarzyskich Zakład ślusarko-mechaniczny A. Kotarz Napiórkowskiego. 7 9947-3

Przybyła się szczka szolc odebrać można za zwrotem kosztów Tramwajowa 16 u ogrodnika. 9942-1

Zagubione dokumenty

Kępa Małanna zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 9984-2

Frankowski Bolesław zagubił dokument wojskowy, wydany z Kom. Powiatowej w Brzezinach. 9977-2

Domarzycki Bronisław zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi. 9965-2

Pitel Marja zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9964-2

Zakrzewski Józef zagubił tymczasowy dowód osobisty wyd. z gm. Szadek pow. Sieradzkiego oraz portfel z różnymi dokumentami. 9940-1

Olszewski Czesław zagubił dowód osobisty i matrykulę z gimnazjum p. A. Zimowskiego. 9991-3

Altman Samuel zagubił matrykulę szkoły Handlowej w Łodzi. 10002-1

Szurgot Wincenty zagubił kartę bezterminowo urlopowaną wydaną 31 p. S. K. 10004-3

Maciejewski Stanisław zagubił niemiecki paszport wydany w Łodzi. 10007-3

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8.
Panie od 5-6 361

Brundel Julian

zagubił paszport polski wydany z Pabjanic, oraz dokument wojskowy wydany z 3 p. kol. w Poznaniu i dyplom na krzyż wydany przez gen. Szentyckiego. (4703K3)

Ladna

oficyna w ogródku 4 mieszkania wolne zaraz do objęcia za 7 milionów naprzeciw Julianoma Knażewicza 20. (4701K5)

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 150 mk., za tekstem 300 mk., zwyżkuje 120 mk., wśród drobnych 200 mk., nekrologi 240 mk., komunikaty 300 mk. za wiersz noaparelowy lub jego inne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łany, z tekstem 5 łanów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują do godz. 8-ej, po 6-ej dolicza się 20 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podrywka obowiązuje już przy 31 dnia zmiany cen bez dop. adomienia „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Łacina, w Pabjanicach u p. Zatorzkiego ul. 24 ul. Nowa. Tabela i taryfy 1922 r.